

Η διαστροφή εννοιών και νοημάτων από την Woke κουλτούρα - Του Αρχιμανδρίτη Θεοφίλου Λεμοντζή

/ [Γνώμες](#)

(Προηγούμενη δημοσίευση: <http://www.pemptousia.gr/?p=408251>)

Τέλος, η Woke κουλτούρα θεωρεί ότι οι λέξεις και οι ιδιότητες, που αποδίδονται στα πράγματα ταυτίζονται με την ουσία των πραγμάτων και ως εκ τούτου η απόδοσή τους σε αυτά οδηγεί σε ανισότητες και διακρίσεις. Γι' αυτό το λόγο, κύριο χαρακτηριστικό της είναι: Οι περιορισμοί - απαγορεύσεις που βάζει στην αναπαραγωγή λέξεων και εκφράσεων, οι οποίες ενοχλούν συγκεκριμένες κοινωνικές ομάδες ανθρώπων με βάση τη φυλή, το φύλο, τον σεξουαλικό προσανατολισμό, την αναπηρία[1].

- Αρχιμανδρίτης Θεόφιλος Λεμοντζής, Δρ. Θεολογίας

Προτείνει τη χρήση ουδέτερων εκφράσεων που δεν φέρουν αρνητικό φορτίο για να μην υπάρχει μειωτική διάθεση απέναντι σε άτομα και ομάδες[2]. Έχει επιδοθεί σε

ένα ιδιότυπο κυνήγι λέξεων και φράσεων ως απαγορευμένες. Έτσι η εταιρεία Ντίσνεϊ στο ριμέικ της ταινίας «Η Χιονάτη και οι Επτά Νάνοι», λογοκρίνει τη χρήση της λέξης «νάνος» και οι ηθοποιοί που θα υποδύονται τους νάνους δεν θα είναι νάνοι[3] «για να αποφευχθεί η ενίσχυση των στερεοτύπων» όπως υποστηρίζουν[4], ο «πατέρας» και η «μητέρα» γίνονται «γονέας Α΄» και «γονέας Β΄»[5], η εταιρία καλλυντικών L’Oreal απαλείφει τις λέξεις «λευκό-λεύκανση» από τα προϊόντα της για να πολεμήσει, όπως διατείνεται, το ρατσισμό[6] και ημετέρα αιδός παρέλειψε από παλαιό τραγούδι την λέξη «χοντρή» ως εμπεριέχουσα μειωτικό περιεχόμενο[7].

Τελικά τι προσδιορίζουν οι λέξεις τις οποίες θέλει να ακυρώσει η Woke ιδεολογία; Την ουσία των πραγμάτων ή ορισμένες ιδιότητες τους; Αποτελεί ένα παλαιό φιλοσοφικό πρόβλημα. Όταν τον 4ο αιώνα ο αιρετικός Ευνόμιος ήθελε να αποδείξει ότι τα πρόσωπα της Αγίας Τριάδος είναι ετεροούσια μεταξύ τους διαμόρφωσε μία διδασκαλία, η οποία θέλει τα ονόματα να δηλώνουν την ουσία των πραγμάτων[8]. Άρα, εφόσον τα πρόσωπα της αγ. Τριάδος έχουν διαφορετικά ονόματα έχουν και διαφορετική ουσία, είναι ετεροούσια μεταξύ τους[9]. Ουσιαστικά επικαλέστηκε την άποψη του Κρατύλου στον ομώνυμο Διάλογο του Πλάτωνα[10], ότι οι λέξεις εκφράζουν την ουσία των πραγμάτων και αποδίδουν τη φύση τους[11]. Αντίθετα ο Ερμογένης, υποστηρίζει, στον ίδιο διάλογο, ότι η απόδοση ονομάτων στα πράγματα είναι ένα είδος «σύμβασης», συμφωνίας των ανθρώπων, ώστε τα ονόματα απηχούν την ανθρώπινη βούληση και όχι την ουσία των όντων[12]. Αυτήν την άποψη ακολούθησαν και οι Καππαδόκες Πατέρες[13] στην πολεμική τους εναντίον του Ευνομίου, ότι δηλαδή τα ονόματα δεν ανταποκρίνονται στην ουσία των πραγμάτων[14] και δηλώνουν απλώς τις ιδιότητές τους[15], θέση η οποία έγινε μετέπειτα η σημαία του Νομιναλισμού[16] που αντιπαρατάχθηκε στον Σχολαστικισμό της Ρωμαιοκαθολικής εκκλησίας[17].

Εφόσον οι λέξεις δεν προσδιορίζουν την ουσία των πραγμάτων αλλά είναι ανθρώπινη επινόηση για να περιγράψουν ιδιότητες, η χρήση των όρων «νάνος», «χοντρή», «λευκός», «έγχρωμος», «κοντός», «ψηλός», κ.ο.κ., περιγράφουν ιδιότητες και όχι την ανθρώπινη ουσία. Η χρήση τους, κατά συνέπεια, από μόνη της δεν παράγει ανισότητα και ετερότητα φύσεως και ουσίας, όπως νομίζει η Woke ιδεολογία, δηλαδή τον νάνο τον κάνει λιγότερο άνθρωπο, ενώ εάν ονομάσουμε κάποιον «νάνο» ή «χοντρό», ή «έγχρωμο» κ.ο.κ., αυτό δεν τον κάνει λιγότερο ή περισσότερο άνθρωπο από έναν ψηλό ή αδύνατο ή λευκό. Ως εκ τούτου για την οποιαδήποτε μειωτική απαξία που είναι τυχόν φορτισμένες οι λέξεις ευθύνεται αποκλειστικά ο νους του ανθρώπου που έχει δώσει σε αυτές αρνητικό νόημα.

Εφόσον οι λέξεις δεν προσδιορίζουν την ουσία των πραγμάτων αλλά είναι ανθρώπινη επινόηση για να περιγράψουν ιδιότητες, η χρήση των όρων «νάνος», «χοντρή», «λευκός», «έγχρωμος», «κοντός», «ψηλός», κ.ο.κ., περιγράφουν ιδιότητες και όχι την ανθρώπινη ουσία. Η χρήση τους, κατά συνέπεια, από μόνη της δεν παράγει ανισότητα και ετερότητα φύσεως και ουσίας, όπως νομίζει η Woke ιδεολογία εάν ονομάσουμε κάποιον «νάνο» ή «χοντρό», ή «έγχρωμο» κ.ο.κ., αυτό δεν τον κάνει λιγότερο ή περισσότερο άνθρωπο από έναν ψηλό ή αδύνατο ή λευκό. Ως εκ τούτου για την οποιαδήποτε μειωτική απαξία που είναι τυχόν φορτισμένες οι λέξεις ευθύνεται αποκλειστικά ο νους του ανθρώπου που έχει δώσει σε αυτές αρνητικό νόημα.

Υποσημειώσεις:

[1]Θ. Γεωργακόπουλου, Πολιτική ορθότητα και ελευθερία έκφρασης, στο <https://www.kathimerini.gr/opinion/1016799/politiki-orthotita-kai-eleytheria-ekfrasis/>

[2]Α. Μήλιου, Περί πολιτικής ορθότητας, στο

<https://www.capital.gr/me-apopsi/3560839/peri-politikis-orthotitas/>

[3]Βλ. το άρθρο: «Η Χιονάτη, η πολιτική ορθότητα και οι 7 νάνοι που δε θα δούμε», στο <https://www.lavart.gr/h-χιονάτη-η-πολιτική-ορθότητα-και-οι-7-νά/>

[4] Βλ. τα άρθρα: «Η Χιονάτη και οι Επτά... Κοντοί: διχάζει η απουσία νάνων στο ριμέικ της Disney», στο <https://www.protagon.gr/epikairota/i-xionati-kai-oi-eptakontoi-dixazei-i-apousia-nanwn-sto-rimeik-tis-ntisnei-44342767039> και «Η Disney στην εποχή της “Woke” κουλτούρας - Από τη γυναίκα-“καρικατούρα” στη χειραφετημένη Χιονάτη», στο <https://www.protothema.gr/stories/article/1426370/i-disney-stin-epohi-tis-Woke-koultouras-apo-ti-gunaika-karikatoura-sti-heirafetimeni-hionati/>

[5]Βλ.Αρχιμ. Θεοφίλου Λεμοντζή, Γονέας Α΄, γονέας Β΄ ή πατέρας και μητέρα;, στο <https://www.pemptousia.gr/2023/01/goneas-a-goneas-v-i-pateras-ke-mitera/>

[6]Βλ. τα άρθρο: <https://www.dailysabah.com/business/loreal-to-drop-words-like-whitening-from-skin-care-products/news>

[7]Βλ. τα άρθρα: «Αλκηστis Πρωτοψάλτη: Αφαίρεσε τη λέξη “χοντρή” από τραγούδι», στο <https://www.kathimerini.gr/society/562730695/alkistis-protopsalti-afairese-ti-lexi-chontri-apo-tragoydi/>, «Η Πρωτοψάλτη αφαίρεσε τη λέξη “χοντρή” από το τραγούδι “Άδωνis” - Η αντίδραση Κραουνάκη», στο <https://www.news247.gr/psixagogia/celebrities/i-protopsalti-afairese-ti-lexi-xontri->

apo-to-tragoudi-adonis-i-antidراسi-kraounaki/, «Πρωτοψάλτη: Αφαίρεσε τη λέξη «χοντρή» από το τραγούδι «Πάμε στον Άδωνι για καφέ», στο <https://www.protothema.gr/life-style/article/1435702/protopsalti-katadikazei-to-body-shaming-afairodas-ti-lexi-hodri-apo-to-tragoudi-pame-ston-adoni-gia-kafe/> και Γ. Πανόπουλος: «Ας τελειώνουμε με τη Woke Culture», στο <https://www.protothema.gr/life-style/article/1447500/giorgos-panopoulos-as-teleionoume-me-ti-Woke-culture/>

[8]Σωκράτους, Εκκλησιαστική Ιστορία 4, 7 PG 67, 473B. Βλ. Ν. Ματσούκα, Ορθοδοξία και αίρεση στους εκκλησιαστικούς ιστορικούς του Δ΄, Ε΄, ΣΤ΄ αιώνα, Θεσσαλονίκη, 2011, σελ. 254: “Μία από τις πολλές αποκλίσεις του ακραίου Αρειανού Ευνόμιου από την πατερική θεολογία είναι η διδασκαλία του πως ο ανθρώπινος νους γνωρίζει την ουσία του Θεού, μιά και τα ονόματα, κατά την άποψη του παραπάνω αιρετικού, εκφράζουν την ουσία των πραγμάτων».

[9] Ο Ευνόμιος υποστήριζε ότι ο όρος “αγέννητος” που αποδίδεται στον Θεό Πατέρα δεν αποτελεί ονομασία, η οποία αποδίδεται στον Θεό από την ανθρώπινη επίνοια, αλλά αποτελεί ονομασία “κατ’ αλήθεια”, πραγματικόν όνομα του Θεού, ανταποκρινόμενον εις την φύσιν αυτού, καθ’ όσον παριστά αυτήν την θείαν ουσίαν. Βλ. Γ. Μαρτζέλου, Ουσία και ενέργειαι του Θεού κατά τον Μ. Βασίλειον. Συμβολή εις την ιστορικοδογματικήν διερεύνησιν της περί ουσίας και ενεργειών του Θεού διδασκαλίας της Ορθοδόξου Εκκλησίας, Θεσσαλονίκη 1984,σελ. 149.

[10] Π. Λάζου, Έννοια και σημασία της επίνοιας κατά τους Καππαδόκες Πατέρες, Μεταπτυχιακή Διπλωματική Εργασία, Θεσσαλονίκη 2017,σελ.17.

[11] Πλάτωνος, Κρατύλος 383a.Εισ.-μτφ.-σχ.: Φιλολογική Ομάδα Κάκτου, Κάκτος, Αθήνα 1994, σελ.48.

[12] Π. Λάζου, ο.π.,σελ.12. Όπως σημειώνει χαρακτηριστικά ο καθ. κ. Γ. Μαρτζέλος, ο Ευνόμιος «παρά δε την προσπάθειάν του να θεμελιώση βιβλικώς την ως άνω διδασκαλίαν του, φαίνεται ότι είναι εντόνως επηρεασμένος υπό των φιλοσοφικών αντιλήψεων της εποχής του περί καταγωγής των ονομάτων. Τούτο επισημαίνει μάλιστα ήδη ο Γρηγόριος Νύσσης, ο οποίος υπογραμμίζει την σχέσιν της εν λόγω διδασκαλίας του Ευνομίου προς την περί καταγωγής των ονομάτων φιλοσοφικήν διδασκαλίαν του Πλάτωνος, η οποία αναπτύσσεται εις τον διάλογον αυτού Κρατύλος».Βλ.ό.π., σελ. 157.

[13] Λέγει χαρακτηριστικά ο Μ. Βασίλειος στην πολεμική του εναντίον του Ευνομίου: «Πῶς οὖν οὐ καταγέλαστον, τὸ δημιουργικὸν οὐσίαν εἶναι λέγειν; ἢ τὸ προνοητικὸν πάλιν οὐσίαν; ἢ τὸ προγνωστικὸν πάλιν ὡσαύτως; καὶ ἅπαξ ἀπλῶς,

πᾶσαν ἐνέργειαν, οὐσίαν τίθεσθαι; Καὶ εἰ πάντα ταῦτα πρὸς ἓν σημαίνονμενον τείνει, ἀνάγκη πᾶσα ταυτὸν ἀλλήλοις δύνασθαι τὰ ὀνόματα· ὥς ἐπὶ τῶν πολυωνύμων· ὅταν Σίμωνα καὶ Πέτρον καὶ Κηφᾶν τὸν αὐτὸν λέγωμεν. Οὐκοῦν ὁ ἀκούσας τὸ ἀναλλοίωτον τοῦ Θεοῦ, πρὸς τὸ ἀγέννητον ὑπαχθήσεται· καὶ ὁ ἀκούσας τὸ ἀμερὲς, πρὸς τὸ δημιουργικὸν ἀποφέρεται». Κατὰ Εὐνομίου, I, Η΄, PG 29, 528C

[14] Π. Λάζου, ο.π.,σελ.12.

[15] Π. Λάζου, ο.π.,σελ.15.

[16] Βλ. Π. Λάζου, ο.π.,σελ.51.Περισσότερα για τον Νομιναλισμό βλ.Π. Νούτσου, Ο νομιναλισμός. Οι κοινωνικοπολιτικές προϋποθέσεις της υστερομεσαιωνικής φιλοσοφίας, Αθήνα 1980.

[17] Βλ. Ν.Ματσούκα, Ιστορία της Φιλοσοφίας, Θεσσαλονίκη 1988,σελ.298εξ.

(Συνεχίζεται)

Πηγή: pemptousia.gr